

Số: /BC-BNN-TCTS

Hà Nội, ngày tháng 11 năm 2022

BÁO CÁO

Kết quả làm việc với Đoàn thanh tra của Ủy ban châu Âu về tình hình chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định

Kính gửi:

- Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính;
- Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành –
Trưởng Ban chỉ đạo quốc gia về IUU.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành – Trưởng Ban chỉ đạo quốc gia về IUU tại cuộc họp lần thứ sáu của Ban chỉ đạo về việc tiếp và làm việc với Đoàn Thanh tra của Ủy ban châu Âu (EC) sang Việt Nam thanh tra thực tế lần thứ 3 về tình hình chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (khai thác IUU) từ ngày 18 đến 28/10/2022. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã chủ trì, phối hợp với các Bộ, Ngành Trung ương có liên quan (các Bộ: Quốc phòng, Công an, Ngoại giao, Tài chính, Giao thông vận tải) và các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ven biển tổ chức triển khai thực hiện và kính báo cáo Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành – Trưởng Ban chỉ đạo quốc gia về IUU kết quả làm việc với Đoàn Thanh tra lần thứ 3 của EC (sau đây gọi tắt là Đoàn) cụ thể như sau:

1. Thành phần đoàn thanh tra của EC, thành phần làm việc của Việt Nam và nội dung làm việc: Chi tiết tại Phụ lục I

2. Chương trình và nội dung làm việc cụ thể tại địa phương, doanh nghiệp và tại Trung ương: Chi tiết tại Phụ lục II

3. Đánh giá và khuyến nghị của đoàn thanh tra của EC

3.1 Đánh giá chung

a) Mặt đạt được:

- Tiếp tục ghi nhận quyết tâm chính trị của Việt Nam về chống khai thác IUU, đặc biệt là sự quan tâm, chỉ đạo quyết liệt của Lãnh đạo Chính phủ.

- Tình hình chống khai thác IUU tại Việt Nam đã có nhiều chuyển biến tích cực hơn rất nhiều so với lần thanh tra thực tế lần thứ 2 vào năm 2019.

- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và các cơ quan liên quan đã cung cấp đầy đủ báo cáo tiến độ và các tài liệu liên quan, đảm bảo tính minh bạch, trung thực và khách quan.

- Khung pháp lý cơ bản đã đáp ứng được yêu cầu quốc tế về chống khai thác IUU và tiếp tục được hoàn thiện theo hướng tích cực như: sửa đổi bổ sung cơ chế quản lý chuyển đổi hạn ngạch khai thác, quản lý hệ thống giám sát hành trình tàu cá,

thực hiện Hiệp định về các biện pháp quốc gia có cảng (Hiệp định PSMA), chương trình giám sát viên trên tàu cá...

- Công tác quản lý đội tàu, lắp đặt thiết bị giám sát hành trình trên tàu cá (VMS) đã có sự chuyển biến tích cực; đã triển khai hệ thống phần mềm theo dõi, quản lý hoạt động xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực thủy sản, đảm bảo thống nhất trên toàn quốc.

- Thực hiện việc kiểm soát sản phẩm thủy sản nhập khẩu theo quy định của Hiệp định PSMA về tổng thể đã có sự cải thiện tốt hơn so với trước.

- Tỉnh Khánh Hòa (địa phương Đoàn thanh tra trực tiếp) cơ bản thực hiện tốt nhiệm vụ chống khai thác IUU, đáp ứng đầy đủ các yêu cầu phục vụ cho công tác thanh tra của Đoàn (*Hồ sơ sổ sách ghi chép, lưu trữ, ứng dụng công nghệ thông tin để theo dõi, tổng hợp truy xuất kịp thời; cán bộ thực hiện nắm vững chuyên môn, nghiệp vụ*).

b) Tồn tại, hạn chế:

- Vẫn tiếp tục đề xảy ra tình trạng tàu cá Việt Nam vi phạm khai thác hải sản ở vùng biển nước ngoài (*trong năm 2022 tính đến thời thanh tra có 73 tàu vi phạm bị nước ngoài bắt giữ, xử lý, tập trung tại các tỉnh Quảng Ngãi, Bình Định, Khánh Hòa, Bình Thuận, Bà Rịa Vũng Tàu, Bạc Liêu, Bến Tre, Cà Mau và Kiên Giang*) và EC khẳng định sẽ **không gỡ** cảnh báo “Thẻ vàng” nếu không chấm dứt tình trạng tàu cá vi phạm khai thác hải sản ở vùng biển nước ngoài.

- Công tác quản lý truy xuất nguồn gốc nguyên liệu tại doanh nghiệp (Công ty TNHH T&H Nha Trang, Công ty TNHH Thịnh Hưng) chưa đảm bảo độ tin cậy dẫn đến hồ sơ các lô hàng xuất khẩu tại hai doanh nghiệp nghi vấn chưa minh bạch và chưa đảm bảo tính hợp pháp (tại Công ty TNHH T&H Nha Trang đoàn nghi vấn hồ sơ đối với sản phẩm cá kiểm xuất khẩu đi Đài Loan là không có thực từ vận đơn do công ty cung cấp, sản phẩm cá kiểm cũng là mặt hàng công ty này xuất khẩu đi thị trường châu Âu; tại Công ty TNHH Thịnh Hưng đoàn yêu cầu làm rõ một số Giấy xác nhận nguyên liệu thủy sản khai thác của một số cảng cá tại tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu đối với sản phẩm cá kiểm với sản lượng cao bất thường so với thực tế).

- Thực hiện quy định của Hiệp định PSMA vẫn còn hạn chế trong việc kiểm soát, thẩm tra, đối chiếu thông tin đối với tàu khai thác của nước ngoài qua VMS, thiết bị nhận dạng tự động (AIS), chưa đối chiếu ngẫu nhiên Giấy phép khai thác với quốc gia tàu treo cờ và các nước khác có liên quan, chưa chia sẻ kết quả kiểm tra với nước tàu treo cờ và các bên có liên quan.

- Chưa có cơ chế kiểm soát được nguồn gốc sản phẩm thủy sản khai thác nhập khẩu vào Việt Nam bằng tàu container; chưa đưa ra được biện pháp kiểm soát sản phẩm thủy sản khai thác nhập khẩu để xuất khẩu sang thị trường khác ngoài châu Âu dẫn tới rủi ro có sản phẩm IUU được nhập khẩu vào Việt Nam và có nguy cơ xảy ra tình trạng nguyên liệu thô trong nước và nước ngoài được trộn lẫn để chế biến, xuất khẩu vào thị trường EU (Qua kiểm tra Đoàn phát hiện trường hợp 07 tấn cá kiểm được khai thác trong nước bằng nghề lưới vây là cao bất thường so với thực tế vì đối tượng cá kiểm không phải là đối tượng khai thác chính của nghề lưới vây, dẫn đến nghi vấn đây là nguyên liệu nhập khẩu và thực hiện xác nhận sản phẩm thủy sản khai

thác trong nước tại cảng cơ khí tàu thuyền của tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu để chế biến, xuất khẩu có nguy cơ cao vi phạm IUU).

- Khung pháp lý cần tiếp tục rà soát, điều chỉnh để tăng cường hiệu lực hiệu quả chống khai thác IUU đảm bảo mức phạt đối với các hành vi vi phạm nghiêm trọng phải cao hơn gấp nhiều lần so với lợi ích thu được từ hành vi vi phạm để răn đe; cần quy định đối với tàu nhập khẩu từ nước ngoài đảm bảo tính hợp pháp, không vi phạm IUU (qua kiểm tra doanh nghiệp Hải Vương có 02 tàu cá được nhập khẩu có nghi ngờ vi phạm IUU, do đó cần phải kiểm soát, làm rõ nguồn gốc 02 tàu này trước khi được phép hoạt động).

- Thực hiện việc đăng ký tàu cá, cấp Giấy phép khai thác thủy sản, lắp đặt thiết bị VMS chưa hoàn thành theo quy định; cập nhật dữ liệu tàu cá vào cơ sở dữ liệu nghề cá quốc gia (VNFishbase) chưa kịp thời, đặc biệt là khối tàu cá có chiều dài dưới 15 mét (*tính đến 30/9/2022, đăng ký tàu cá đạt 82%, cấp Giấy phép khai thác thủy sản mới đạt 64,4%, lắp đặt thiết bị VMS đạt 95,3%*).

- Công tác thực thi pháp luật, xử phạt các hành vi khai thác IUU tại địa phương còn hạn chế; đặc biệt là hành vi vi phạm mất kết nối VMS khi hoạt động khai thác trên biển rất nhiều nhưng kết quả điều tra, xử lý rất ít (*Tổng cục Thủy sản đã gửi địa phương thông báo về tình trạng tàu cá có chiều dài từ 24 mét trở lên mất kết nối trên 10 ngày nhưng công tác việc xử lý của địa phương chủ yếu là lập biên bản cảnh cáo và yêu cầu ký cam kết không tái phạm, có địa phương còn không phản hồi kết quả xử lý; cụ thể: Năm 2021 xảy ra 853 lượt tàu mất kết nối VMS thì 119 lượt tàu/7 tỉnh chưa xử lý đến cùng (chiếm 13,95%), 300 lượt tàu/21 tỉnh không phản hồi kết quả xử lý (chiếm 35,16%); Năm 2022 (tính đến 25/10/2022) xảy ra 412 lượt tàu mất kết nối VMS thì 108 lượt tàu/8 tỉnh chưa xử lý đến cùng (chiếm 26,21%), 46 lượt tàu/9 tỉnh không phản hồi kết quả xử lý (chiếm 11,16%)).*

- Công tác quản lý đội tàu khai thác, các cảng cá được chỉ định xác nhận theo quy định của pháp luật thiếu hệ thống, khó truy xuất thông tin phục vụ quản lý. Chưa có Kế hoạch quản lý năng lực khai thác để đảm bảo cân bằng giữa cường lực khai thác và trữ lượng nguồn lợi thủy sản.

3.2. Khuyến nghị

a) Về khung pháp lý:

Để tiếp tục siết chặt công tác quản lý, đảm bảo thực hiện các quy định chống khai thác IUU hiệu lực, hiệu quả cần sửa đổi, bổ sung trong dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 42/2019/NĐ-CP và dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 26/2019/NĐ-CP của Chính phủ một số nội dung cụ thể như sau:

- Quy định đối với tàu nhập khẩu đảm bảo nguồn gốc không vi phạm IUU, chuyên đổi nghề khai thác trong hạn ngạch được giao theo hướng chỉ cho phép các nghề thân thiện với nguồn lợi, hệ sinh thái.

- Tăng mức xử phạt đối với hành vi vi phạm nghiêm trọng để đảm bảo tính răn đe, đặc biệt mức phạt phải cao hơn nhiều lần so với lợi ích thu được từ hành vi vi phạm và bổ sung hình thức xử phạt bổ sung tịch thu sản phẩm khai thác đối với một số hành vi vi phạm nghiêm trọng; xem xét quy định truy tố một số hành vi vi phạm nghiêm trọng, cần quy định xử phạt đối với hành vi đi ra ngoài ranh giới vùng biển.

- Bổ sung chế tài xử lý trách nhiệm đối với tổ chức, cá nhân thực thi pháp luật tại địa phương nếu không thực hiện đầy đủ trách nhiệm theo quy định, đặc biệt đối với các trường hợp vi phạm pháp luật do các cơ quan Trung ương yêu cầu xử lý.

- Bổ sung quy định quản lý và chế tài xử lý các cảng cá được chỉ định xác nhận nguyên liệu thủy sản khai thác không đảm bảo đúng quy định.

- Có cơ chế quản lý nguyên liệu thủy sản khai thác nhập khẩu vào Việt Nam bằng tàu Container để đảm bảo ngăn chặn hiệu quả sản phẩm từ khai thác IUU.

b) Về quản lý đội tàu:

- Năng lực khai thác đội tàu của Việt Nam hiện nay vẫn còn lớn so với trữ lượng nguồn lợi thủy sản, vì vậy cần có giải pháp để giảm cường lực khai thác theo hướng giảm số lượng tàu cá, thời gian khai thác và sản lượng được phép khai thác... để phát triển nghề cá bền vững, có trách nhiệm và hội nhập quốc tế.

- Công tác quản lý đội tàu theo quy định của pháp luật (đăng ký, cấp phép, lắp đặt VMS, đánh dấu tàu cá) có nhiều tiến bộ nhưng vẫn còn nhiều hạn chế chưa quản lý được toàn bộ đội tàu hiện có; cần phải có biện pháp quản lý đối với khối tàu chưa lắp VMS, không có Giấy phép khai thác và khối tàu đã xóa đăng ký để đảm bảo nhóm tàu này không tham gia hoạt động khai thác trên biển.

- Công tác xử lý vi phạm qua VMS tại địa phương khi nhận được thông báo từ Trung ương theo đánh giá từ Đoàn là rất yếu kém, thiếu trách nhiệm; do đó phải có chế tài để buộc địa phương phải thực hiện và phản hồi kết quả xử lý các vụ việc.

- Xây dựng cơ chế xử lý đủ hiệu quả để đảm bảo thực hiện việc quản lý tàu cá hoạt động trên biển qua dữ liệu VMS, cần nhắc khả năng của Trung ương, công tác phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị chức năng của Trung ương và địa phương trong việc thực hiện đề xuất sửa đổi hiện nay đối với quy định Trung ương quản lý toàn bộ khối tàu từ 15 mét trở lên qua Hệ thống VMS với số lượng tàu cá lớn như hiện nay.

c) Công tác xác nhận, chứng nhận nguồn gốc thủy sản từ khai thác:

- Xây dựng quy trình để kiểm soát nguồn gốc đối với sản phẩm thủy sản khai thác nhập khẩu vào Việt Nam bằng tàu container; các doanh nghiệp phải có quy trình kiểm soát nguyên liệu thô nhập vào (bao gồm sản phẩm trong nước và nhập khẩu) để đảm bảo doanh nghiệp không trộn lẫn nguyên liệu từ khai thác IUU khi xuất khẩu sang thị trường EU.

- Đối với mẫu Chứng nhận khai thác (tại ô số 5, 6 theo mẫu tại Thông tư số 01/2021/TT-BNNPTNT) đảm bảo phải có chữ ký xác nhận của chủ tàu/thuyền trưởng/người đứng tên trên giấy phép khai thác; đây là quy định bắt buộc của châu Âu.

- Xây dựng hệ thống tại Trung ương để theo dõi, giám sát công tác xác nhận, chứng nhận và truy xuất nguồn gốc thủy sản khai thác tại địa phương trên nền tảng điện tử.

d) Về thực thi pháp luật:

- Đảm bảo chế tài xử lý phải đủ nhanh, đủ sức răn đe và hiệu quả; đặc biệt mức phạt phải cao hơn nhiều lần so với lợi ích thu được từ hành vi vi phạm. Cần

nhắc xem xét quy định truy tố một số hành vi vi phạm nghiêm trọng hoặc lặp đi lặp lại nhiều lần.

- Quy định việc tàu cá ra ngoài ranh giới vùng biển Việt Nam mà không được phép là hành vi vi phạm nghiêm trọng và phải có chế tài xử lý (không cần phải mất thời gian điều tra xem tàu có hoạt động khai thác ở vùng biển nước ngoài hay không).

- Biện pháp cảnh cáo và yêu cầu ký cam kết không vi phạm khai thác IUU hiện nay không phải là một chế tài xử lý; vì vậy khi tàu đã vi phạm khai thác IUU thì phải được xử lý nghiêm theo quy định, không có trường hợp ngoại lệ.

- Có cơ chế giám sát thực thi pháp luật của Trung ương đối với địa phương trong việc thực thi, xử lý các hành vi khai thác IUU; trong đó xem xét có quy định xử lý trách nhiệm đối với tổ chức, cá nhân tại địa phương không thực hiện hoặc chậm trễ trong việc thực hiện các chế tài xử lý đối với các hành vi khai thác IUU.

- Đối với danh sách tàu cá IUU và tàu cá nguy cơ cao vi phạm khai thác IUU cần rà soát, điều chỉnh lại; cụ thể:

- + (i) Chỉ đưa vào danh sách IUU đối với những tàu cá đã thực hiện hành vi vi phạm và bị xử phạt nhưng chưa chấp hành xong quyết định xử phạt vi phạm hành chính; (ii) Xem xét đưa những tàu vi phạm hành vi khai thác IUU trong nước nghiêm trọng nhưng chưa chấp hành xong quyết định xử phạt vào danh sách IUU.

- + Rà soát lại danh sách tàu cá nguy cơ cao đảm bảo phù hợp để theo dõi, kiểm soát là những tàu đã vi phạm và chấp hành xong hình thức xử lý.

(Chi tiết kết quả làm việc, đánh giá của đoàn thanh tra của EC tại Phụ lục II)

4. Kiến nghị, đề xuất

Đến tháng 4 năm 2023 Đoàn Thanh tra của EC sang thanh tra có kết quả tốt, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn kiến nghị Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành - Trưởng Ban chỉ đạo quốc gia về IUU chỉ đạo một số nội dung trọng tâm sau:

- a) Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (Cơ quan thường trực Ban chỉ đạo quốc gia về IUU):

- Chủ trì tham mưu cho Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và Ban Chỉ đạo Quốc gia về IUU kế hoạch thực hiện và các biện pháp nhằm khắc phục các khuyến nghị của Đoàn thanh tra trong thời gian 6 tháng tiếp theo.

- Khẩn trương rà soát, sửa đổi, bổ sung khung pháp lý đảm bảo phù hợp với tình hình thực tế chống khai thác IUU để siết chặt công tác quản lý, đảm bảo hiệu lực hiệu quả chống khai thác IUU theo khuyến nghị của EC.

- Tăng cường công tác điều tra, đánh giá nguồn lợi để có giải pháp quản lý đảm bảo phù hợp với cường lực khai thác, quản lý đội tàu khai thác, sản lượng khai thác bền vững.

- Tham mưu xây dựng, trình Ban Bí thư ban hành Chỉ thị để chỉ đạo toàn bộ hệ thống chính trị thực hiện nghiêm túc, đồng bộ các biện pháp khắc phục triệt để các yếu kém để chống khai thác IUU hiệu quả, sớm gỡ cảnh báo “Thẻ vàng” của EC.

- Chủ trì, phối hợp với các Bộ, Ngành Trung ương có liên quan và các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ven biển xây dựng Kế hoạch thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm cần tập trung thực hiện để khắc phục các tồn tại, hạn chế chuẩn bị làm việc với Đoàn thanh tra của EC trong 6 tháng tới.

- Ban hành kế hoạch, tổ chức triển khai thực hiện Đề án “Phòng, chống khai thác IUU đến năm 2025” đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1077/QĐ-TTg.

b) Bộ Quốc phòng:

Chủ trì, phối hợp với các Bộ, Ngành Trung ương có liên quan và các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ven biển ngăn chặn, chấm dứt tàu cá Việt Nam khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài trước ngày 31/3/2023:

- Lập danh sách, khoanh vùng đối tượng, nắm chắc địa bàn để theo dõi, quản lý chặt chẽ, phát hiện, ngăn chặn kịp thời các tàu cá có biểu hiện nghi vấn tổ chức đi khai thác hải sản ở vùng biển nước ngoài.

- Kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ tàu cá xuất bến, nhập bến, kiên quyết ngăn chặn, xử lý nghiêm các trường hợp không đủ điều kiện tham gia hoạt động khai thác thủy sản theo quy định (*Giấy phép khai thác thủy sản; số lượng, giấy tờ nhân thân của lao động trên tàu, thiết bị giám sát hành trình tàu cá, các trang thiết bị an toàn hàng hải...*); xử lý nghiêm tổ chức, cá nhân được giao nhiệm vụ không làm tròn trách nhiệm để tàu cá tham gia hoạt động khai thác thủy sản không đủ điều kiện theo quy định.

- Tiếp tục tăng cường tuần tra, kiểm tra, kiểm soát trên các vùng biển; đặc biệt là tại các khu vực vùng biển chống lấn, tranh chấp, chưa phân định để kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý tàu cá Việt Nam vi phạm vùng biển nước ngoài; kiên quyết đấu tranh khi lực lượng chức năng nước ngoài kiểm soát, bắt giữ, xử lý trái phép tàu cá, ngư dân của ta.

- Điều tra, xử lý triệt để các trường hợp vi phạm khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài; ngắt kết nối thiết bị VMS, vượt ranh giới trên biển được phát hiện qua VMS để răn đe, công khai trên các phương tiện thông tin đại chúng để tuyên truyền, giáo dục.

- Phối hợp với Bộ Công an điều tra, xử lý dứt điểm các hành vi môi giới, móc nối, đầu tư cho tàu cá, ngư dân đi khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài; chuộc tàu cá, ngư dân bị nước ngoài bắt giữ về nước trái phép.

c) Bộ Công an:

Chủ trì, phối hợp với các Bộ: Quốc phòng, Công an, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ven biển:

- Điều tra, xử lý dứt điểm các hành vi môi giới, móc nối, tổ chức đưa tàu cá, ngư dân Việt Nam đi khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài; môi giới chuộc tàu cá, ngư dân bị nước ngoài bắt giữ về nước trái phép.

- Lập danh sách ngư dân bị nước ngoài bắt giữ được trao trả về nước để theo dõi, quản lý chặt chẽ nhằm kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý ngay từ đầu, tránh các trường hợp tái phạm.

d) Bộ Ngoại giao:

- Chủ trì, phối hợp với các Ban, Bộ, Ngành Trung ương có liên quan tham mưu, đề xuất ranh giới cho phép tàu cá hoạt động khai thác hải sản tại các khu vực vùng biển chồng lấn, tranh chấp, chưa phân định giữa Việt Nam và các nước đảm bảo an ninh chủ quyền trên biển, giảm thiểu tình trạng tàu cá bị lực lượng chức năng nước ngoài bắt giữ trái phép tại khu vực này. Báo cáo Chính phủ kế hoạch đàm phán, phân định khu vực vùng biển giáp ranh, chồng lấn, chưa phân định giữa Việt Nam và các nước.

- Chỉ đạo Đại sứ quán Việt Nam tại các nước có liên quan kịp thời nắm bắt, thu thập thông tin, hồ sơ chứng cứ lực lượng chức năng nước Sở tại bắt giữ, xử lý tàu cá, ngư dân Việt Nam do vi phạm khai thác bất hợp pháp để cung cấp và cập nhật thông tin kịp thời cho lực lượng chức năng trong nước điều tra, xác minh, xử lý kịp thời các trường hợp vi phạm.

- Chủ trì, phối hợp với các Ban, Bộ, Ngành Trung ương có liên quan kiên quyết đấu tranh, đề nghị các nước trao trả tàu cá, ngư dân Việt Nam khi bắt giữ, xử lý trái phép để đảm bảo quyền lợi hợp pháp của người dân, góp phần đảm bảo an ninh chủ quyền quốc gia trên biển.

đ) Ban Tuyên giáo Trung ương:

Chỉ đạo các cơ quan báo chí Trung ương và cấp ủy các cấp tăng cường công tác vận động, tuyên truyền, phổ biến quy định pháp luật thủy sản, đặc biệt là quy định chống khai thác IUU đến cấp cơ sở, ngư dân ven biển và các tổ chức, cá nhân có liên quan; chỉ đạo đẩy mạnh công tác thông tin đối ngoại, đấu tranh phản bác các quan điểm xuyên tạc, sai trái của các thế lực thù địch, cơ hội, phản động về quan điểm chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và nỗ lực của Việt Nam trong phòng, chống khai thác IUU.

e) Bộ Thông tin và Truyền thông:

Chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các Bộ, Ngành Trung ương có liên quan và địa phương định hướng thông tin tuyên truyền, chỉ đạo các cơ quan thông tấn, báo chí và hệ thống thông tin cơ sở tăng thời lượng, chất lượng thông tin, tuyên truyền về nỗ lực phòng, chống khai thác IUU của Việt Nam; thông tin, tuyên truyền các tổ chức, cá nhân điển hình trong phòng, chống khai thác IUU”.

g) Bộ Kế hoạch và Đầu tư:

Ưu tiên bố trí, phân bổ đủ nguồn vốn cho các Ban, Bộ, Ngành Trung ương có liên quan và địa phương để đầu tư, nâng cấp hệ thống hạ tầng nghề cá, các cảng cá, khu neo đậu tránh trú bão, hệ thống thông tin quản lý nghề cá hiện đại, đảm bảo số hóa để phát triển nghề cá bền vững, có trách nhiệm và hội nhập quốc tế.

h) Bộ Tài chính:

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn có giải pháp cụ thể để kiểm soát sản phẩm thủy sản nhập khẩu vào Việt Nam bằng tàu Container.

- Ưu tiên bố trí đủ kinh phí cho các Ban, Bộ, Ngành Trung ương có liên quan và địa phương triển khai thực hiện có hiệu quả các nội dung, chương trình, kế hoạch thực hiện nhiệm vụ chống khai thác IUU.

i) Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ven biển:

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh có tàu cá, ngư dân vi phạm khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài tổ chức kiểm điểm trách nhiệm của tổ chức, cá nhân chưa thực hiện nghiêm chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Thông báo Kết luận số 245/TB-VPCP tiếp tục đề tài địa phương vi phạm khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài.

- Tập trung nguồn lực cùng với các Ban, Bộ, Ngành có liên quan triển khai đồng bộ các giải pháp để ngăn chặn, chấm dứt tình trạng vi phạm trước ngày 31/3/2023. Trong đó, xác định cấp xã/phường/thị trấn là lực lượng nòng cốt trong quản lý, giáo dục, tuyên truyền người dân đối với công tác chống khai thác IUU, yêu cầu cấp ủy, chính quyền xã/phường/thị trấn phải: (i) Chịu trách nhiệm chính, sâu sát, trực tiếp, nắm vững địa bàn quản lý; tuyên truyền, vận động người dân tuân thủ pháp luật, đảm bảo “Dân biết, dân hiểu, dân tin, dân theo và dân làm”; (ii) Có kế hoạch theo dõi, quản lý chặt chẽ các đối tượng, nắm chắc địa bàn để phát hiện, ngăn chặn kịp thời các tàu cá đi khai thác hải sản trái phép ở vùng biển nước ngoài.

- Khẩn trương rà soát, thống kê đội tàu cá của địa phương, nhập dữ liệu tàu cá vào Cơ sở dữ liệu nghề cá quốc gia theo quy định để đáp ứng yêu cầu việc tra cứu thông tin, quản lý tàu cá ra vào cảng cá. Thực hiện nghiêm túc hạn ngạch Giấy phép khai thác thủy sản; hoàn thành việc cấp Giấy phép khai thác thủy sản, đăng ký, đăng kiểm, đánh dấu tàu cá, lắp đặt thiết bị giám sát hành trình tàu cá theo quy định trước ngày 31/3/2023. Tổ chức trực ban 24/24 giờ để khai thác, sử dụng có hiệu quả Hệ thống giám sát tàu cá để quản lý chặt chẽ hoạt động của tàu cá địa phương trên biển; thực hiện đúng quy định công tác quản lý thiết bị giám sát hành trình lắp đặt trên tàu cá.

- Tiếp tục rà soát, xây dựng, bổ sung các cơ chế, chính sách hỗ trợ ngư dân tại địa phương thực hiện hoạt động khai thác thủy sản theo đúng quy định, đảm bảo ổn định đời sống, sinh kế của ngư dân bền vững; đồng thời bảo đảm an ninh quốc phòng, bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

- Ưu tiên bố trí đủ nguồn lực (nhân lực, kinh phí, trang thiết bị), nâng cấp cơ sở hạ tầng nghề cá tại cảng cá và chỉ đạo các lực lượng chức năng có liên quan tại địa phương (*Ban Quản lý cảng cá, Chi cục Thủy sản, Văn phòng thanh tra, kiểm tra, kiểm soát nghề cá tại cảng cá*) thực hiện việc kiểm soát tàu cá ra vào cảng, giám sát sản lượng thủy sản bốc dỡ qua cảng đúng theo quy định.

- Thực hiện nghiêm túc, đúng quy định việc kiểm soát tàu cá ra vào cảng, giám sát sản lượng thủy sản từ khai thác, truy xuất nguồn gốc thủy sản: (i) Tổ chức tuyên truyền, tập huấn công tác ghi, nộp Báo cáo, Nhật ký khai thác theo quy định đảm bảo chất lượng nội dung có sự kiểm tra, đối chiếu với dữ liệu VMS; (ii) Tiếp tục đào tạo, tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, kiểm soát tàu cá ra vào cảng, giám sát sản lượng thủy sản bốc dỡ qua cảng, xử lý hành vi khai thác IUU; (iii) Tập trung rà soát, củng cố hồ sơ kiểm soát tàu cá ra vào cảng, giám sát sản lượng thủy sản bốc dỡ qua cảng; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, xây dựng cơ sở dữ liệu trên phần mềm điện tử để dễ dàng lưu trữ, theo dõi, truy xuất, quản lý.

- Theo dõi, lập danh sách các tàu cá có nguy cơ cao vi phạm khai thác IUU, kiên quyết xử lý nghiêm các hành vi vi phạm khai thác IUU về Báo cáo, Nhật ký khai

thác; không có Giấy phép khai thác thủy sản; không lắp đặt/ngắt kết nối thiết bị VMS; khai thác sai vùng, vượt ranh giới phát hiện qua VMS... Phối hợp chặt chẽ giữa các địa phương để theo dõi, kiểm soát và xử lý tàu cá của tình hoạt động trên địa bàn của tỉnh khác để ngăn chặn, xử lý kịp thời hành vi khai thác IUU.

- Chỉ đạo các lực lượng chức năng điều tra, xác minh, xử lý triệt để các hành vi vi phạm khai thác IUU về *Nhật ký khai thác, ngắt kết nối thiết bị VMS, vượt ranh giới trên biển được phát hiện qua VMS, vi phạm về Giấy phép thủy sản, tàu cá không cập cảng chỉ định theo quy định...; đặc biệt* là hành vi vi phạm khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài. Xử lý nghiêm trách nhiệm của tổ chức, cá nhân không hoàn thành nhiệm vụ được giao khi tàu cá có hành vi vi phạm nhưng không tiến hành xử lý theo quy định.

- Tiếp tục thông tin, tuyên truyền các quy định pháp luật cho ngư dân và các tổ chức, cá nhân có liên quan để nâng cao ý thức tuân thủ pháp luật, không vi phạm khai thác IUU; đặc biệt là vi phạm khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài không chỉ gây thiệt đến tính mạng, tài sản của ngư dân mà còn ảnh hưởng đến hình ảnh, uy tín của quốc gia trên trường quốc tế.

- Thường xuyên thanh tra, kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ chống khai thác IUU tại địa phương và các doanh nghiệp chế biến, xuất khẩu trên địa bàn quản lý; kịp thời động viên, khen thưởng tấm gương điển hình và xử lý nghiêm tổ chức, cá nhân thiếu tinh thần, trách nhiệm để xảy ra sai phạm hoặc không hoàn thành nhiệm vụ, công việc được giao.

k) Các Hội, Hiệp hội thủy sản, Doanh nghiệp xuất khẩu thủy sản:

- Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản, các doanh nghiệp thủy sản tiếp tục chung tay, đồng hành cùng Chính phủ vận động các doanh nghiệp thủy sản kiên quyết từ chối thu mua, chế biến, xuất khẩu các sản phẩm thủy sản có nguồn gốc từ khai thác IUU. Phối hợp với các cơ quan chức năng để cung cấp thông tin, xử lý nghiêm các doanh nghiệp thủy sản làm ăn phi pháp, hợp thức hóa hồ sơ, tiếp tay, dung túng cho hành vi khai thác IUU.

- Hội nghề cá Việt Nam tích cực vận động hội viên gương mẫu, thực hiện tốt các quy định về phòng, chống khai thác IUU; kịp thời động viên các tấm gương điển hình, người tốt việc tốt.

l) Các Ban, Bộ, Ngành Trung ương và các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ven biển căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao:

- Chỉ đạo các lực lượng chức năng tổ chức triển khai đồng bộ công tác thực thi pháp luật trong việc xử phạt các hành vi khai thác IUU đảm bảo áp dụng thống nhất giữa các địa phương, không để xảy ra trường hợp vi phạm mà không bị xử lý; đối với các tổ chức, cá nhân thực thi pháp luật không đầy đủ, hiệu quả cần xử lý theo quy định pháp luật về công chức, viên chức.

- Khẩn trương tổ chức triển khai thực hiện Đề án “Phòng, chống khai thác IUU đến năm 2025” đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1077/QĐ-TTg ngày 14/9/2022, để sớm gỡ cảnh báo “Thẻ vàng” của EC.

- Tập trung nguồn lực triển khai thực hiện nghiêm túc, có kết quả ý kiến chỉ đạo của Ban Bí thư tại Văn bản số 81-CV/TW, các Chỉ thị, Công điện, Kết luận của Thủ tướng Chính phủ và Ban Chỉ đạo quốc gia về IUU. Định kỳ báo cáo kết quả thực hiện về Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo quốc gia về IUU) để tổng hợp, báo cáo Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo quốc gia về IUU.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn kính báo cáo Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành, Trưởng Ban chỉ đạo quốc gia về IUU và xin ý kiến chỉ đạo./.

(Kính trình kèm theo: (i) Dự thảo Báo cáo Ban Bí thư về tình hình chống khai thác IUU, gỡ cảnh báo “Thẻ vàng” của EC; (ii) Dự thảo Chỉ thị của Ban Bí thư về tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện có kết quả nhiệm vụ phòng, chống khai thác IUU, gỡ cảnh báo “Thẻ vàng” của EC)

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ;
- Phó TTgCP Lê Văn Thành;
- Bộ trưởng (đề b/c);
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Văn phòng Chính phủ;
- Các Bộ: Quốc phòng, Công an, Ngoại giao, Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Thông tin và Truyền thông;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW ven biển;
- Hiệp hội VASEP;
- Lưu: VT, TCTS.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

**Phùng Đức Tiến
(Phó Trưởng Ban chỉ đạo quốc gia về IUU)**